

OBWIESZCZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 4 czerwca 1936 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 23 kwietnia 1936 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw malarskich w Toruniu.

Cech Malarsko - Lakierniczy w Toruniu oraz Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wniosły do Ministerstwa Opieki Społecznej podanie o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw malarskich na terenie miasta Torunia umowie zbiorowej z dnia 23 kwietnia 1936 r., zawartej w Toruniu pomiędzy wyżej wymienionymi organizacjami pracodawców i pracowników.

Tekst umowy podany jest poniżej.

Spzeciwy w sprawie nadania umowie mocy obowiązującej można wnieść do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu 14 dni od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Kościakowski.*

UMOWA ZBIOROWA.

Pomiędzy Cechem Malarsko - Lakierniczym w Toruniu, w osobach uprawnionych do działania: Suleckiego Zdzisława, Biernackiego Zygmunta, Biernackiego Bronisława, Guzickiego Franciszka, Schillera Franciszka, Nowackiego Leona z jednej strony a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce w osobach upoważnionych do działania: Makowskiego Bronisława, Dybowskiego Bronisława, Lewandowskiego Bronisława, Pasternackiego Józefa, Cyrankowskiego Mikołaja, Winiarskiego Seweryna z drugiej strony, na konferencji odbytej w dniu 23 kwietnia 1936 r. w lokalu Inspekcji Pracy pod przewodnictwem zastępcy Inspektora Pracy 58 Obwodu w Toruniu, została zawarta umowa zbiorowa następującej treści:

par. 1.

Zakres ważności umowy.

Niniejsza umowa obowiązuje wszystkie przedsiębiorstwa malarskie w Toruniu, oraz malarzy i strycharzy należących do Centr. Związku Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Toruniu. Strony zawierające umowę niniejszą stawiają wniosek do Ministerstwa Opieki Społecznej o nadanie mocy powszechnie obowiązującej.

par. 2.

Czas pracy.

Regularny dzienny czas pracy dla wszystkich pracowników w zakresie malarskim, oprócz przerw wypoczynkowych, nie może przekraczać 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin — tygodniowo 46 godzin.

Jako miesiące letnie uważa się miesiące: od marca do października, jako zimowe: od listopada do lutego.

Przerwy wypoczynkowe ustala się w czasie od godziny 12 do 13-ej. Na budowach nowych i w warsztatach musi znajdować się: woda, mydło i ręcznik.

par. 3.

Nadgodziny, praca nocna i świąteczna.

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej oraz w niedziele i dni świąteczne pracownicy będą otrzymywać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18.XII. 1919 r. o czasie pracy dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu Dz. U. R. P. Nr. 94/33, poz. 734.

par. 4.

Wysokość wynagrodzenia.

1) Pomocnicy do lat 5 po wycuczeniu i strycharze do lat 10 praktyki według uwagi II . . . . . 0,78 zł na g.

2) Pomocnicy po 5 latach po wycuczeniu i strycharze po 10 latach praktyki według uwagi I-ej . . . . . 0,92 zł na g.

Uwaga I. do strycharzy po 10 latach praktyki zalicza się: 1) Nowaczyka Jana, 2) Sadeckiego Józefa, 3) Benebeka Bernarda, 4) Kalinowskiego Władysława, 5) Sadowskiego Hieronima, 6) Lichta Maksymiljana, 7) Kuflewskiego Ignacego, 8) Falkowskiego Ksawerego.

Uwaga II. do strycharzy do lat 10 praktyki zalicza się: 1) Kalinowskiego Franciszka, 2) Kozłowskiego Erwina, 3) Olkiewicza Szymona, 4) Nasadzkiego Zygmunta, 5) Miklakiewicza Pawła.

Uwaga III. każdy pomocnik malarski jak i strycharz musi posiadać jako własne narzędzia przy pracy: pendzel do linii, sznur, skrobaczkę (szpachtel), całówkę (miarę) i ołówek.

par. 5.

Prace pozamiejscowe.

Przy pracach pozamiejscowych w odległości ponad 5 km. od śródmieścia wzgl. mieszkania — warsztatu pracodawcy, pracodawca ponosi koszt podróży do miejsca pracy (odjazd i dojazd) oraz strawnie 1 zł dziennie.

Przy pracach w takiej odległości, gdzie powrót każdego dnia jest niemożliwy i zatrudniony musi tam nocować, pracodawca ponosi koszt utrzymania i mieszkania, w przeciwnym razie dopłaca 30% do stawki godzinowej.

Koszta podróży w obie strony ponosi pracodawca. Czas podróży liczy się jako zwykły czas pracy i winien być wynagradzany według ustalonej stawki.

Przy większych robotach pozamiejscowych trwających dłuższy czas, należy się pracownikowi raz na 14 dni wolna podróż w obie strony. Koszta podróży ponosi pracodawca.

par. 6.

Wynagrodzenie za prace nadzwyczajne.

Za pracę przy malowaniu mostów, ługowaniu, myciu samjakiem dopłaca się 10%; do uzgodnionej stawki taryfowej.

Przy pracach na rusztowaniu ponad 6 mtr. wysokości, jak i przy ustawianiu rusztowań, dopłaca się do stawki zwykłej 5%.

Dostawę materiału oraz rusztowań na miejsce pracy uskutecznia się przez robotników zwykłych wzgl. uczeni i to tak wcześnie, ażeby czeladnik nie tracił czasu przy rozpoczęciu pracy. Za wyczekiwanie na materiał wzgl. powstałą z tego powodu zmułę potrącać robić nie wolno.

W razie niemożliwości wykonywania prac na powietrzu z powodu niepogody (słoty), pracodawca winien w miarę możliwości dać inną pracę.

Używanie czeladnika do transportu materiału, oprócz małych ręcznych pakunków, jest niedozwolone.

par. 7.

Wypłaty zarobkowe.

Wypłaty robotnikom należnego wynagrodzenia powinny być dokonywane co piątek wzgl. co sobotę każdego tygodnia. — nie później jak bezpośrednio po zakończonym dniu pracy i nie mogą odbywać się w sklepach, jadłodajniach i t. p. zakładach.

par. 8.

Prace akordowe.

Prace akordowe są wzbronione. O ile jednakże w wyjątkowych wypadkach akord byłby zastosowany, to stawki jednostkowe za pracę w akordzie winny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny był co najmniej 25% wyższy od ustalonej stawki godzinowej danego pracownika.

par. 9.

Umowy indywidualne.

Niniejsza umowa zbiorowa stanowi podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy pracy zawierające warunki dla pracowników mniej korzystne niż warunki niniejszej umowy zbiorowej są nieważne.

par. 10.

Zatrudnianie uczeni.

Liczebny stan uczeni w każdym warsztacie malarskim winien odpowiadać wymogom rozporządzenia Wojewody Pomorskiego z dnia 28.XII. 1931 r. o stosunku liczebny uczeniów rzemieślniczych do zatrudnionych czeladników w warsztatach rzemieślniczych (Pom. Dz. Woj. Nr. 232 r. dział 21).

par. 11.

Urlopy.

Do udzielania pracownikom płatnych urlopów wypoczynkowych będzie stosowana ustawa z dnia 16.V. 1922 r. o urlopiach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 94/33 r. poz. 735) oraz rozporządzenie wykonawcze do tejże ustawy z dnia 11.VI. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62/23 r. poz. 464).

par. 12.

Prace na obcy rachunek.

Wykonywanie prac na obcy rachunek, poza prawnie określonym czasem pracy, przez czeladź jest niedopuszczalne.

par. 13.

Przyjmowanie do pracy.

Przyjmowanie do pracy odbywa się za pośrednictwem Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Bezrobocia w Toruniu.

Pracodawcy zobowiązują się zatrudniać w pierwszej linii bezrobotnych pracowników miejscowych, a w razie braku tychże, zamiejscowych.

par. 14.

Przynależenie do związku.

Za działalność i należenie do związku pracodawcy zobowiązują się nie robić żadnej trudności zawierającemu niniejszą umowę. Nakłanianie do wstępowania do im dogodnych związków jest niedopuszczalne.

par. 15.

Przepisy bezpieczeństwa i higieny przy pracy.

Odnosnie do bezpieczeństwa i higieny pracy, pracodawcy zobowiązują się ściśle przestrzegać warunków objętych rozporządzeniem Prezydenta Rz. Polskiej z dnia 16.III. 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35 28 r. poz. 325) oraz rozporządzeniem Min. Spraw Wewn. i Opieki Społecznej z dnia 23.V. 1935 r. dot. przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny przy robotach budowlanych (Dz. U. R. P. Nr. 50/35 r. poz. 329).

par. 16.

Załatwianie sporów.

Do załatwiania sporów dotyczących pracy i płacy wynikających z niniejszej umowy taryfowej powołuje się Komisję Rozjemczą, składającą się z 3-ch pracodawców i 3-ch pracobiorców, jednego przewodniczącego i jego zastępcy, z pośród zawierających niniejszą umowę.

Wybór Komisji winien nastąpić bezzwłocznie po zawarciu niniejszej umowy.

Dla rozstrzygnięcia zaistniałego sporu Komisja powinna w przeciągu trzech dni od daty wpłynięcia danej sprawy rozpatrzyć.

Jeżeli Kom. Rozjem. nie dojdzie do porozumienia, natenczas sprawę sporną oddaje się Komisji Pojednawczo - Rozjemczej przy Inspekcji Pracy.

par. 17.

Przeprowadzenie umowy taryfowej.

Strony zawierające niniejszą umowę taryfową obowiązują się użyć swego wpływu w celu przeprowadzenia i podtrzymania umowy oraz umówionych i przez obie strony uzgodnionych zatwierdzonych stawek płac, które uważać trzeba jako stawki minimalne.

par. 18.

Termin ważności.

Umowa niniejsza została zawarta na czas od dnia 27.IV. 1936 r. do dnia 27.IV. 1937 r., nadto kontrahentów obowiązuje miesięczne wypowiedzenie umowy przed terminem jej wyekspirowania, przyczem w razie braku wypowiedzenia umowa automatycznie przedłuża się o jeden rok.

Umowa została spisana w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w aktach Inspekcji Pracy 58 Obwodu, drugi otrzymał Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce Oddział w Toruniu, a trzeci Cech Malarsko - Lakierniczy w Toruniu.

Toruń, dnia 23 kwietnia 1936 r.

Inspektor Pracy 58 Obwodu:

w z. (—) *L. Jagodziński.*

Pracodawcy:

(—) *Zdzisław Sulecki*
 (—) *Fr. Guzicki*
 (—) *Fr. Schiller*
 (—) *Zygmunt Biernacki*
 (—) *Bronisław Biernacki*
 (—) *Leon Nowacki*

Pracobiorcy:

(—) *Br. Makowski*
 (—) *Br. Lewandowski*
 (—) *M. Cyrankowski*
 (—) *S. Winiarski*
 (—) *Bronisław Dybowski*
 (—) *Pasternacki Józef*